

Handläggare: Krister Eriksson
Telefon: 508 25 567

Till
Socialtjänstnämnden

Remiss - Riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen

2 Bilagor

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden hänvisar till detta tjänsteutlåtande som svar på remissen

Dag Helin

Tina Heinsoo

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat äldrenämndens förslag ”Riktlinjer för handläggning av ärenden enligt SoL och LSS inom äldreomsorgen”, Dnr 2308/2007, till samtliga stadsdelsnämnder, socialtjänstnämnden samt stadsledningskontoret för yttrande senast den 7 september 2007. Riktlinjerna, som i huvudsak behandlar stöd och service enligt Socialtjänstlagen, SoL, ska ses som ett komplement till lagstiftningen och ett stöd till chefer och biståndshandläggare vid myndighetsutövning. Förslaget ersätter gällande ”Riktlinjer för prövning av bistånd m.m. i äldreomsorgen”.

Äldrenämndens förslag till nya riktlinjer förtydligar och konkretiserar på vilket sätt en likvärdig och rättssäker handläggning ska åstadkommas. En viktig del i riktlinjerna är att de klargör vad som är skäligen levnadsnivå. När det gäller handläggning enligt LSS inom äldreomsorgen anser förvaltningen att LSS-lagstiftningen och dess innebörd borde ha fått större utrymme i riktlinjerna. De avgörande skillnader som råder mellan de båda lagarna SoL och LSS bör framgå och i vissa delar av riktlinjerna kunde detta kommenteras och förklaras.

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom socialtjänstförvaltningens stab. Socialtjänstnämndens handikapråd har behandlat remissen den 27 augusti 2007.

Bakgrund

Förslaget till riktlinjer för äldreomsorgen har sin grund i "Stockholms stads äldreplan 2007-2011". En av utgångspunkterna i ärendet är att ange vad som enligt socialtjänstlagen beskrivs som skälig levnadsnivå. Riktlinjerna ska vidare bidra till att stärka förutsättningarna för en likvärdig och rättssäker äldreomsorg i staden. Föreslagna riktlinjer ersätter gällande "Riktlinjer för prövning av bistånd m.m. i äldreomsorgen".

I samband med äldrenämndens sammanträde den 22 maj 2007 beslutades om ett antal ändringar och tillägg i riktlinjerna. Dessa finns redovisade i bilagda protokollsutdrag från sammanträdet.

Förvaltningens synpunkter

I förhållande till gällande riktlinjer har äldreförvaltningen arbetat fram ett förslag till riktlinjer som på ett mycket tydligare och mer klagörande sätt anger vad som, enligt socialtjänstlagen, är "skälig levnadsnivå". Med "skälig levnadsnivå" avses t ex att den enskilde kan erhålla städning varannan vecka, fönsterputs en gång per år samt inköp en gång per vecka. När den enskilde ansöker om trygghetslarm ska förenklad biståndsbedömning tillämpas vilket innebär att den enskildes egen upplevelse av otrygghet är tillräckliga skäl för att bevilja trygghetslarm. Förslaget till nya riktlinjer betyder också att kvalitetsnivån inom stadens hemtjänst höjs och möjligheten till flexibla lösningar för den enskilde ökar. Förvaltningens uppfattning är att riktlinjerna utgör ett mycket bra stöd för biståndshandläggare och chefer i det fortsatta arbetet. Det är också glädjande att äldreförvaltningens arbete med att fastställa vad som är "skälig levnadsnivå" i staden, resulterat i en högre kvalitet för den enskilde.

Handläggning enligt LSS inom äldreomsorgen behandlas helt kort i slutet av riktlinjerna. Visserligen har äldreförvaltningen angett att detta sista kapitel i riktlinjerna ska ses som ett komplement till socialtjänstnämndens riktlinjer "Insatser enligt LSS och bistånd enligt SoL för barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättningar". Förvaltningen anser dock att äldreförvaltningens förslag skulle vinna på en mer ingående diskussion om de skillnader som råder mellan Socialtjänstlagen SoL och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Det skulle ge mer tyngd åt riktlinjerna och den enskilde biståndshandläggaren få en djupare vägledning om vad som särskilt ska beaktas vid handläggning enligt LSS.

Äldreförvaltningen har på ett mycket tydligt sätt beskrivit vad som är ”skälig levnadsnivå” enligt SoL men inte alls förklarat innebörden av ”goda levnadsvillkor” enligt LSS. Vidare ska det vid bedömning av rätten till insats enligt LSS prövas om behovet *faktiskt* tillgodoses på annat sätt. Vid bedömning enligt SoL räcker det att behovet *kan* tillgodoses på annat sätt. Det är med andra ord skillnaden mellan ramlagen (SoL) och rättighetslagen (LSS) som på ett mer ingående sätt borde beskrivas och förklaras.

Slutligen efterfrågar förvaltningen en utförligare redovisning av vilka målgrupper som omfattas av riktlinjerna och i vilken mån detta får konsekvenser för handläggningen. Äldreomsorgen ger t ex genom hemtjänsten stöd och service till funktionshindrade personer såväl under som över 65 år. Bistånd ges enligt SoL till ca 15 600 personer varav ca 2 600 personer är under 65 år. I båda grupperna återfinns personer med olika former av funktionshinder, t ex personer med utvecklingsstörning, psykiska funktionshinder, fysiska funktionshinder och personer med missbruksproblem.

Bilagor

1. Riktlinjer för handläggning av SoL och LSS inom äldreomsorgen
2. Protokollsutdrag från äldrenämndens sammanträde 2007-05-22